

В.О. Матросова, к.е.н., доц. кафедри економічного аналізу та обліку НТУ «ХП»

НОВІ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Системні дослідження категорії «економічний потенціал», методичних підходів до аналізу та оцінки, способів та методів управління економічним потенціалом підприємства продовжуються на протязі останніх десятиріч. Тим не менш дана категорія і досі залишається не визначеною остаточно, на даний час не існує загальновизнаної методики аналізу та оцінки економічного потенціалу, оскільки категорія є доволі об'ємною змістовно та критеріально не визначеною.

На основі аналізу останніх досліджень економічного потенціалу підприємства таких вчених як Мочалова Б.М. [1], Максимов М. [2], Козлова О.В. [3], Барногольц С.Б. [4], Самоукин А.И. [5], Анчишкин А.И. [6], Донец Ю.Ю. [7], Сосненко Л.С. [8], Лапін Є.В [9]., О.С. Федонін, І.М. Рєпіна, О.І. Олексюк [10], Н. С. Краснокутская [11], та інших, а також власних досліджень у даній галузі науки запропоноване нове, розширене, інтегральне

визначення категорії «економічний потенціал» на основі комплексного підходу.

Комплексний підхід включає в себе:

- 1) ієрархічно-балансовий;
- 2) функціонально-результативний.

Висунута гіпотеза застосування «згорнутих» показників темпів приросту для уніфікації аналітичного матеріалу та відображення динаміки розвитку при оцінці економічного потенціалу підприємства, застосування динамічних критеріальних показників як вектора розвитку на основі статистичного методу дослідження варіаційних рядів з ціллю визначення рівня відхилення окремих параметрів від узагальнених середніх. Цей метод дає змогу оцінити характер динаміки та пропорційність розвитку процесів на підприємстві в оточенні ендогенного та екзогенного впливу.

Висунута гіпотеза про можливість застосування теорії коливань та хвиль при дослідженні динаміки параметрів економічного потенціалу. Оскільки підприємство складається із елементів екстенсивного типу (фізичної речовини) і підкорюється основним законам механіки, а також із елементів інтенсивного типу (електромагнітних полів та енергії) і підкорюється основним законам електромагнітної динаміки, то логічним буде висновок, що розвиток та економічний потенціал підприємства, також як і будь-якої іншої одиниці економічної системи вищого або нижчого рівня, залежить від частоти та характеру динамічних коливань окремих параметрів та їх груп на фоні усереднених параметрів вищого рівня.

Список літератури: 1. Экономический потенциал развитого социализма. / Под ред. Мочалова Б.М. - М.,1982. – С. 9. 2. Максимов М. Демографический потенциал и трудовые ресурсы района. Возможности мониторинга. // Человек и труд. 1997. – №2. – С.66. 3. Управление социалистическим производством: Словарь под ред. Козловой О.В. – М.,1983. 4. Барноголец С.Б. Экономический анализ хозяйственной деятельности на современном этапе развития. – М.: Финансы и статистика, 1984. 5. Самоукин А.И. Потенциал нематериального производства – М.: Знание, 1991. – С.5. 6. Анчишкин А.И. Прогнозирование роста экономики.-М.: Экономика, 1996. - 98 с. 7. Донец Ю.Ю. Эффективность использования производственного потенциала.- Киев.: Знание, 1998. - 123 с. 8. Сосненко Л.С. Анализ экономического потенциала действующего предприятия. – М.: «Издательский дом «Экономическая литература», 2003. – 208 с. 9. Лапин Е.В. Оценка экономического потенциала предприятия и механизм его реализации // Вісник Сумського державного університету. – 2004. - № 9 (68). – с. 109-123. 10. Федонін О.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч. пос. / О. С. Федонін, І. М. Репіна, О. І. Олексюк — К.: КНЕУ, 2004. — 316 с. 11. Краснокутська Н.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч. пос. / Н. С. Краснокутська — К.: ЦНЛ, 2005. — 352 с.